

Det talte ord gælder.

Talegrundlag til samråd i LIU den 4. december 2014 til besvarelse af spørgsmål C.

Tak for invitationen til at komme her i dag.

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig beskæftigelsesministerens ord. Som der er redegjort for, har vi allerede de lovgivningsmæssige rammer på plads, og det er et område, der er fokus på i arbejdsmiljømæssig sammenhæng.

Og det er ikke bare på arbejdsmarkedet, at reglerne er på plads - også udenfor arbejdsmarkedet er der forbud mod sexchikane og forskelsbehandling på grund af køn.

Men selvom lovgivningen er klar, viser undersøgelserne alligevel, at sexchikane stadig finder sted.

Og for at give et svar på spørgsmålet - om jeg som ligestillingsminister finder det problematisk, at kvinder udsættes for seksuel chikane på deres arbejdsplads - så er svaret helt klart: Ja, det gør jeg.

Det er afgørende, at både mænd og kvinder kan deltage på arbejdsmarkedet på lige fod. Det er en helt grundlæggende værdi.

I Danmark har vi en meget høj arbejdsmarkedsdeltagelse af kvinder - og de har - ligesom mænd også har - krav på at blive behandlet på lige vilkår og ud fra et lige værd.

Jeg tager derfor undersøgelsesnes resultater meget alvorligt. Chikane er - uanset form og udtryk - et onde, som vi skal bekæmpe. Chikane kan have store konsekvenser for den enkelte, for familierne, arbejdsmiljøet og samfundet.

Derfor hilser jeg også undersøgelserne om sexchikane på arbejdsmarkedet velkommen. De

bidrager med ny viden og fremhæver problemer, som vi fortsat skal bevare fokus på.

Når mænd og kvinders deltagelse på arbejdspladsen og i hverdagen bliver begrænset på grund af deres køn, bliver det et samfundsmæssigt problem.

En undersøgelse fra 2014 fra Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder - også kaldet "FRA" - viser, at 37 procent af de danske kvinder oplyser, at de inden for de sidste 12 måneder har været udsat for sexchikane. Danmarks placering i rapporten er nogenlunde på linje med lande, vi normalt sammenligner os med fx Sverige, Holland og Finland.

FRA fremhæver selv, at en del af forklaringen kan være, at der rent faktisk *er* mange kvinder på arbejdsmarkedet og derfor også mange, der udsættes for chikane.

Lige som det også kan være udtryk for en bevidsthed om, hvornår noget er chikane, og en

grundlæggende holdning om at chikane ikke accepteres.

Men selv om der kan være forskellige forklaringer på det høje tal, så er det for højt. Og det viser, at der fortsat er brug for at sætte ligestilling på dagsordenen.

Vi skal ikke tillade, at den chikanerende og grove tone udvikler sig, for så risikerer vi, at det bliver alment accepteret.

Vi skal alle sammen være med til at sige fra. Ord er med til at skabe virkeligheden. Og der skal være respekt og ligeværd for både mænd og kvinder.

Og hvad der for nogen kan lyde som et kompliment eller en sjov bemærkning, kan af andre virke krænkende.

Udgangspunktet er, hvornår den enkelte person føler sig forulempet eller bliver begrænset i sin udfoldelse. Det gælder uanset, om det er på arbejdsmarkedet eller ude i det offentlige rum.

Det er nemlig desværre ikke kun på arbejdsmarkedet vi ser, at der bliver brugt nedsættende og krænkende vendinger med mere eller mindre tydelige seksuelle undertoner.

Det sker også i det offentlige rum, hvor især kvinder i stort omfang bliver udsat for hverdagssexisme. Sexchikane er derfor ikke kun en udfordring i forhold til at sikre ligestilling på arbejdsmarkedet, men også i forhold til at sikre alles deltagelse i det offentlige rum.

Jeg synes, at sexchikane og det at tale nedsættende på grund af køn, helt grundlæggende er et udtryk for manglende respekt.

Det udfordrer især kvinders muligheder for at deltage – både på arbejdspladsen, men dybest set også i det danske demokrati.

Og sådan skal det selvfølgelig ikke være. Som ligestillingsminister arbejder jeg for, at alle skal have lige muligheder for deltagelse – det gælder både i uddannelsessystemet, på arbejdspladsen og i det offentlige rum.

Det må ikke være sådan, at nogen chikaneres eller trues til at ændre adfærd eller til at afholde sig fra at deltage i samfundslivet eller i den offentlige debat – det er ikke sådan et samfund vi skal have.

Jeg bliver bekymret, hvis chikanen rammer vores demokratiske kerne. For at demokratiet skal kunne fungere, handler det blandt andet om at give plads og møde hinanden på lige vilkår og med respekt for den enkelte. Og det gør man ikke, hvis man chikanerer eller taler nedsættende om hinanden.

Jeg er selv meget optaget af, hvordan jeg kan være med til at sætte problemet på dagsordenen. Øget opmærksomhed kan skabe øget bevidsthed om, at det er i orden at markere sine grænser og sige fra – både på arbejdspladsen og i hverdagen. Og at vi alle har et ansvar for, at sige fra.

Beskæftigelsesministeren har redegjort for de konkrete regler på arbejdsmarkedet. Men som I kan høre, er jeg også optaget af, at vi får en mere bred debat om hverdagssexisme, og hvordan vi taler til hinanden.

Jeg har derfor blandt andet sat fænomenet på dagsordenen i Norden, da jeg sidste år holdt en nordiske konference om fremtidens ligestillingspolitik.

Næste år sætter jeg som ligestillingsminister fokus på køn, ligestilling og det offentlige rum som formand for Nordisk Ministerråds ligestillingsministre. Her skal vi konkret drøfte, hvordan vi kan bidrage til, at kvinder og mænd får lige muligheder for at deltage i det offentlige rum.

Drøftelserne skal munde ud i et sæt af konkrete anbefalinger til aktører på området. Det gælder blandt andet regeringer, kommunale og nationale politikere, medier og meningsdannere.

Jeg har også sammen med den britiske ligestillingsminister sat hadefulde ytringer på nettet og de sociale medier til debat på den globale dagsorden i forbindelse med et fælles panel på en FN konference i New York.

Og jeg hilser Dansk Kvindesamfunds hjemmeside om hverdagssexisme meget velkommen. Det er vigtigt, at der er et rum, hvor kvinderne har mulighed for at fortælle om deres oplevelser.

Det er centralt, at vi har lovgivning, der forbyder chikane – både inden for og uden for arbejdsmarkedet.

Jeg er af den klare overbevisning, at udsættes man for trusler eller lignende, så må man anmelde det. Den enkelte skal sige fra og sætte grænser.

Men jeg mener også, at det handler om, at fænomenet sættes på dagsordenen, for det handler om holdning og bevidsthed om, hvordan vi taler til og omgås hinanden.

Det er ikke nok, at den enkelte siger fra. Vi har alle sammen et ansvar. Også når det ikke er os selv, der udsættes for chikane, men vi bare er vidne til det.